

## Toetrede

### Liturgie van die Lig

Aansteek van die kerse

## Woorddiens

**Tema: "Om te lewe in God se lig"**

### Skriflesing: Jesaja 2:1-5 (1953)

<sup>1</sup> DIE woord wat Jesaja, die seun van Amos, gesien het met betrekking tot Juda en Jerusalem.

<sup>2</sup> En aan die einde van die dae sal die berg van die huis van die HERE vasstaan op die top van die berge en verhewe wees bo die heuwels, en al die nasies sal daarheen toestroom.

<sup>3</sup> En baie volke sal heengaan en sê: Kom laat ons optrek na die berg van die HERE, na die huis van die God van Jakob, dat Hy ons sy weë kan leer en ons in sy paaie kan wandel. Want uit Sion sal die wet uitgaan en die woord van die HERE uit Jerusalem.

<sup>4</sup> En Hy sal oordeel tussen die nasies en regspraak oor baie volke; en hulle sal van hul swaarde pikke smee en van hul spiese snoeimesse; nie meer sal nasie teen nasie die swaard ophef nie, en hulle sal nie meer leer om oorlog te voer nie.

<sup>5</sup> Kom, huis van Jakob, en laat ons wandel in die lig van die HERE!

### Broodjies vir die Pad

Advent is a time of awe and wonder. Great things are happening in the world and our lives. God has a dream for human history and our own moment by moment lives. History aims at incarnation. The birth and ministry of Jesus of Nazareth, continuous with the dreams of the Hebraic prophetic tradition, brings about a new array of possibilities for creative transformation. Advent is a time for agency and urgency.

While some people wait for a divine rescue operation, the first Sunday of Advent asks us to be active – the scriptures invite us to walk, to go, to stay awake, to put on an armor of light, and be ready. Faithfulness to God calls us to action, based on our experience of God's present possibilities, luring us forward toward tomorrow's challenges.

<http://processandfaith.org/resources/lectionary-commentary/years/2013-12-01/first-sunday-advent>



### In die streke van die wind

Ons sewentig of tagtig is bloot 'n fragment, 'n partikeltjie tyd en 'n spikkeltjie plek in 'n omvang wat ons nooit kan ken nie.

Oor die uiteindelijke hiërargieë, die grootse patroon, bestaan daar slegs vermoedens; die oorkoepelende ordening is onbegryplik.

Nogtans, nogtans, nogtans:

As ons 'n sentrum of 'n enkelheid nie kan bedink, omvat of voorstel nie, is daar onteenseglik nog die oral en die alles.

Deurentyd in voel en weet is daar invulling en aanwesigheid: soos lug, soos wind vly iets voortdurend teen ons aan.

"Ek dink so baie oor die wind," sê sy dikwels in die laaste gesprekke, soos altyd oor idees, oor stories en oor boeke.

"Dit is belangrik om wind te verstaan, te probeer verstaan. Waar lug is, is wind. Waar lug roer, roer wind."

Ons praat oor dít wat agter woorde lê, oor die belang van vaagheid, oor die ryklike dink wat glip en gly, syig soos asem.

In 'n vriendskap sonder eise, onafhanklik én verbonde kón ons praat selfs oor onsienlike wind: ons was mekaar hartgrondig goed gesind.

Die metgesel, konkreet en wit en asemloos – "human kind cannot bear very much reality" – hou sy weg, van hom weerhou sy die bewussyn.

Lewe en begeerte is beweging en net dit wat leef, kan sterf – "the bitter apple, and the bite in the apple" – en waar jy was, sal lug en wind en oopte wees.

Nogtans, nogtans, nogtans:

Die groot duif tref die motor voluit, slaan gat oor kop, sy vlerke uitgesprei en spat dan op, sy vere verstrooi in die vlugstroom agter die kar.

Op die voorruit lê sy vorm, onderstebo in fyn poeier geëts, 'n geboë hoof en vlerke wat afwaarts bly duik.

Wat asem was, kan ook lug wees. As jy lug is, kan jy ook wind wees: stormwind, dwarrelwind, aandwind.

Daar is drie dinge wat ek nie kan verduur nie, nee, vier wat ek met ontroering onthou, jou stem, jou oë, jou stem en jy, met wie ek steeds in gesprek wil tree.

*Heilna du Plooy*

<http://versindaba.co.za/2013/11/19/heilna-du-plooy-in-die-streke-van-die-wind-2>

## Brood vir die Pad

**Het gaat niet om de regels, maar om barmhartigheid**

**Vaticaankenner John Allen, van het Amerikaanse katholieke persbureau National Catholic Reporter, vergelijkt de brief van paus Franciscus met de 'I have a dream'-toespraak van Martin Luther King. Pauselijke teksten kunnen hard aankomen en zeker iets teweegbrengen, hoe dan ook. Zo verscheen in 1937 'Mit Brennender Sorge', waarin paus Pius XI zich uitsprak tegen het nationaal-socialisme.**

Een exhortatie als deze brief 'Evangelii Gaudium' staat een trapje lager in rang dan een encycliek. Toch bepaalt niet het genre het effect van een pauselijk schrijven. Een informele tekst kan net zo goed effect hebben.

In deze brief, de eerste van zijn hand, laat paus Franciscus het vrolijke en barmhartige gezicht van zijn kerk zien. Na de afgelopen jaren vol berichten over seksueel misbruik en liegende prelaten verandert zijn boodschap de gevoelsband tussen vele katholieken en hun kerk. Misschien dat hierdoor ook de kerk meer kans maakt een positieve bijdrage aan de samenleving te leveren.

### **Wat is er nieuw aan?**

Anders dan zijn voorgangers stelt paus Franciscus niet de regels van de kerk centraal, maar een manier van leven. Daarbij gaat het niet om sancties, maar om de persoonlijke keuze van iedere gelovige. Uitdrukkelijk zegt hij dat iedereen iedere dag opnieuw kan beginnen met het helpen van een ander, hoeveel fouten je ook gemaakt hebt. Hij legt hiermee een ander accent dan zijn voorgangers, die vooral de kerkelijke leer vooropstelden. Aan die leer doet Franciscus geen letter af, maar hij zegt dat het bijstaan van de armen een hogere prioriteit heeft.

Paus Franciscus heeft zich laten kennen als een man die spontaan is, maar zeker ook consequent. In zijn brief 'Evangelii Gaudium' zegt hij precies hetzelfde als in eerdere preken en interviews. Wat hij zegt over de kerk - de deuren moeten open, het werk moet vooral buiten gebeuren - kan wat dat betreft geen verrassing zijn. Nieuw, vergeleken met teksten van zijn voorgangers, is de directe manier waarop hij de lezer aanspreekt met bijna dagelijks taalgebruik.

### **Heeft de publicatie van de brief invloed op het bezoek van Nederlandse bisschoppen aan de paus?**

Komende week gaan de Nederlandse bisschoppen met hun hulpbisschoppen naar paus Franciscus voor een zogeheten ad liminabezoek. Bij die gesprekken zal vooral de situatie in Nederland aan de orde komen. De inhoud van de pauselijke brief zou stof voor een gesprek kunnen geven. Volgens de vele critici van aartsbisschop Eijk wijkt diens optreden nogal af van wat paus Franciscus voor ogen heeft. Eijk zou zich vooral richten op de 'heilige rest', een steeds kleinere groep katholieken voor wie de regels van de kerkelijke leer enorm belangrijk zijn. Paus Franciscus vindt juist dat het niet om de regels gaat, maar om een barmhartige openheid.

### **Is iedereen enthousiast over de duidelijkheid van paus Franciscus?**

Kort na diens verkiezing lieten kardinaal Dolan van New York en aartsbisschop Chaput van Philadelphia zich kritisch uit over paus Franciscus. Timothy Dolan, die gold als serieuze pauskandidaat, staat bekend als spreekbuis van rechts katholiek Amerika. Chaput zit in hetzelfde kamp. Noch Dolan, noch Chaput hebben tot nu toe gereageerd op 'Evangelii Gaudium'. Ook op blogs en ultra-rechtse katholieke websites blijft het stil. De Amerikaanse rechts-katholieke site Rorate Caeli citeert uit de brief de opmerking van paus Franciscus dat de kerk het standpunt over abortus niet zal wijzigen. Met deze opmerking, in het hoofdstuk over de armen heeft paus Franciscus de rechterflank van zijn kerk aan zich gebonden. Dat heeft hij ook gedaan met zijn uitspraak dat er geen discussie komt over de priesterwijding van vrouwen.

Mocht er de eerste maanden na zijn verkiezing sprake zijn geweest van een dreigende polarisatie in de rooms-katholieke kerk wereldwijd, dan is die dreiging flink kleiner geworden, in ieder geval door deze brief. Katholieke kampen ontstaan doorgaans over abortus, het homohuwelijk en de liturgie in het Latijn. Niemand kan zich immers keren tegen de oproep voor de armen te kiezen.

### **'Evangelii Gaudium'**

In zijn deze week verschenen brief 'Evangelii Gaudium' ('De vreugde van het evangelie') zet paus Franciscus zijn visie uiteen op de kerk, de economie, de sociale kwestie en de verhouding met andere religies. De brief, officieel een exhortatio, vloeit voort uit de bisschoppensynode van oktober 2012, over de nieuwe evangelisatie.

Paus Franciscus gebruikt deze brief om opvallend direct en duidelijk te laten zien hoe volgens hem de kerk in de moderne tijd moet opereren. De keuze voor de armen staat daarbij voorop. Ook stelt hij een reorganisatie voor, waarbij het gezag wereldwijd meer decentraal geregeld is. Aan de leer wil hij niets veranderen, wel aan de cultuur in de kerk en aan manier waarop de leer wordt toegepast.

<http://www.trouw.nl/tr/nl/4716/Christendom/article/detail/3552813/2013/11/28/Het-gaat-niet-om-de-regels-maar-om-barmhartigheid.dhtml>

## Wegsending

Liefdegawes

Mededelings

Doof van die kerse

Seën